

III
1770

BANCA COMERTULUI

SOCIETATE ANONIMĂ ÎN CRAIOVA

Capital și Rezerve Lei 117.015.590.92

DAREA DE SEAMĂ

A

CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE

ȘI

RAPORTUL CONSILIULUI DE CENSORI

către Adunarea generală ordinară a acționarilor din 30 Martie 1922

1921

CRAIOVA

Institutul de Arte Grafice „SAMITCA”, Societate Anonimă

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE :

Președinte, I. G. Plessla

MEMBRI :

**Victor Biberia
M. Blank
E. M. Brancovici
C. R. Geblescu
Enache Manea
Marin V. Mirica
C. Neamțu
Tache Popescu
St. Pretorian
Gh. Theodorini**

CONSILIUL DE CENSORI :

**I. D. Gabroveanu
C. S. Prejbeanu
Petre Verdeșeanu**

CENSORI SUPLEANȚI :

**C. A. Calotescu
E. Naiculescu
P. Rădulescu-Tudoran**

Director, C. Neamțu

BANCA COMERTULUI

SOCIETATE ANONIMA

Raportul Consiliului de Administrație către Adunarea Generală din 30 Martie 1922

Domnilor Acționari,

Avem onoare a vă expune mersul Societății Dv. și a vă prezenta spre aprobare Bilanțul și Contul de Profit și Pierdere pe anul 1921, încheiat la 31 Decembrie 1921.

Rezultatele obținute permit distribuirea unui dividend de 80 Lei de acțiune și urcarea rezervelor Societății Dv. la suma de Lei 57.015 590.92.

Criza economică generală începută pe la jumătatea anului 1920 în Anglia și America s'a repercutat, din cauza complexității raporturilor economice de azi, asupra celorlalte state și continente, și a durat în cursul întregului an 1921, manifestându-se sub variațiuni diverse în toate domeniile vieții economice. Deprecierea valutelor, cifrele anormale la import și export, deficitele bugetare, inflațiunea monetară, scumpetea vieții, etc., sunt aspecte multiple ale aceleiași probleme provocate atât de distrugerea capitalurilor în timpul războiului cât și de fixarea statelor în noi frontiere și pe alte baze sociale.

Dezorganizarea economică prezentă se deosebește de similarele din trecut, nu atât prin caracterul cât prin intensitatea ei. Organizația capitalistă de azi e mai sensibilă ca cea din trecut la urmările nefaste ale războaielor.

Lăsând de o parte factorii de ordin politic și social, cari prin acțiunea lor vor putea întârzia sau grăbi refacerea economică, studiul istoric asupra crizelor comerciale și revenirea lor periodică ne învață să îndreptăm eforturile noastre în primul rând spre stabilizarea măsurătorului comun al valorilor, spre ameliorarea valutei. Nestabilitatea valutei neliniștește producția, o face să depindă de factori neprevăzuți și pune în imposibilitate pe indivizi și colectivități de a face verice calcul anticipat în gestiunile respective.

Importanța restabilirii valutei pentru însănătoșirea economică se poate ilus-

tra prin comparația între costul vieții și valută în diferitele state. Incepând cu America, unde avem moneda cea mai puțin atinsă de depreciere, constatăm că viața este numai cu o cincime mai scumpă ca înainte de război; în Anglia prețurile sunt o dată și jumătate mai ridicate; în Franța de 3 ori; în Italia de 4 ori, etc., în proporții deci identice cu relațiunile dintre valutele acelor țări.

Cauzele de ordin general, nu explică însă îndeajuns căderea valutei noastre în preajma celor austriacă și poloneză. Jocul liber al schimbului internațional, care fixează raportul între valute, a fost influențat în mod defavorabil, cu toată bogăția recunoscută a României-Mari, de o politică economică incoherentă și specifică țării noastre. O pletoară de legi nestabile de la o zi la alta se amestecă în tot și în toate și paraliză orice inițiativă particulară în producțiune și comerț. Angajarea de cheltueli din partea Statului, fără crearea de venituri corespondente, a fost posibilă numai printr'o continuă emiteră de rentă de stat, bonuri de tezaur și neîncetate apeluri la Banca Națională, a cărei circulație a ajuns la cifra de 14.345.155.738.—, din care Lei 12.355.728.630.47 datoră Statului, provocând în plus deficite bugetare la toate unitățile administrative începând cu comunele și terminând cu Statul.

Inflațiunea monetară nu e, desigur, singura cauză a deprecierei banului, dar a contribuit într'o largă măsură la cotarea intermitentă a leului la bursa din Paris și la ștergerea lui depe cotele celorlalte burse.

Proiectul de reformă financiară, menit să echilibreze bugetul Statului prin impozite adaptate noiei stări economice, deși a fost conceput în linii largi și de un cunoscător al legislațiilor din Apus, a dat un rezultat opus așteptărilor prin lipsa lui de legătură cu viața noastră economică. În loc să procure Statului noi venituri, a provocat expatrierea capitalurilor și deci o nouă depreciere a leului în străinătate.

Prin măsuri nechibzuite în monopolizarea comerțului de cereale și contingentarea lor, s'a împiedecat valorificarea națională a produselor agricole. Sporirea constatată în însămânțările de grâu în 1920/21 de 25 %, față cu însămânțările în 1919/20 a făcut loc în 1921/22 la o micșorare a însămânțărilor de grâu cu 1.100.000 ha. De unde speram ca din exportul de cereale să ne procurăm disponibilități în străinătate, așa de necesare la restabilirea valutei, ne vedem azi lipsiți și de grâu și de devize. Sporurile dela însămânțările porumbului, orzului, ovăzului și secarei nu pot compensa deficitul dela grâu.

Reforma agrară este pe cale de înfăptuire definitivă. Prin trecerea a 2.718.000 ha. dela marea la mica proprietate, aceasta atinge în vechiul regat 6.780.000 ha. iar cea mare scade la 1.050.000 ha. Desființarea marei proprietăți a avut ca urmare întotdeauna în trecut o micșorare a suprafețelor de cultură. Cu atât mai condamnable sunt măsurile care în loc să remedieze aceste consecințe, le-au agravat.

Industria, deși nu a fost mai bine tratată prin politica noastră de Stat decât agricultura, a avut în 1921 satisfacția să arate, prin expoziția-târg dela Filaret, că România a încetat de a mai fi o țară pur agricolă și că a devenit și una industrială. De aceasta nu s'a ținut însă seamă când s'au efectuat în străinătate comenzi de articole ce puteau fi fabricate în țară.

Problema transporturilor încă nerezolvată apasă asupra industriei mai greu decât asupra celorlalte ramuri de producție. Ameliorarea în mersul trenurilor de persoane nu a fost urmată de înmulțirea trenurilor de marfă, mult mai importante decât cele dintâi pentru economia națională. Cele 1300 de locomotive ce posedăm azi pentru 11 000 km. de cale ferată sunt departe de a fi îndestulătoare, când înainte de război posedam numai pentru 3700 km., 770 de locomotive. Din cauza lipsei de material rulant, două industrii de căpetenie, aceia a petrolului și a lemnului, nu au putut trimite peste graniță decât o mică parte din cantitatea disponibilă pentru export, privând astfel balanța comercială de devize cari puteau contribui într-o măsură simțitoare la ameliorarea valutei.

Fluctuațiile valutei și ale prețurilor mărfurilor au cauzat în 1921 stagnare în operațiile comercianților de detaliu și mari pagube în ale angrosiștilor. Credința generală în ameliorarea valutei nu s'a realizat și când aceasta, contrar tuturor așteptărilor, s'a înrăutățit, detailiștii s'au găsit fără de mărfuri, iar angrosiștii cu mărfurile vândute la prețuri de 2 și 3 ori mai mici decât prețurile corespondente cursului la care erau obligați să plătească efectele străinătății ajunse la scadență.

Regimul prohibitiv la import, introdus în ultimul moment, nu a putut împiedeca intrarea în țară a mărfuri în valoare de 8 miliarde în primele nouă luni ale anului, pentru care avem statistică.

Comerțul de bancă, după opera de regenerare economică întreprinsă în anii de după război, prin înființarea de societăți, a devenit mai calm și revine la purele transacțiuni bancare din a căror sferă eșise numai pentru a contribui la marea operă de refacere națională. Criza de numerar, la care contribuie și tezaurizarea banului de țărănimie, a făcut să înceteze sporurile de capital și noile emisiuni și a obligat băncile să uzeze în mod mai larg de reescont la Banca Națională.

Organizația bancară din România a trecut prin anul de criză 1921 fără mari sguduiri, dovedindu-se a fi temeinică cu toate că a avut de luptat cu consecințele ce au decurs din începutul de aplicare a proiectului de reformă financiară.

Operațiunile Băncii noastre au continuat în 1921, nestânjenite de criza generală. Lichidabilitatea creanțelor noastre de scont și conturi corente pe de o

parte, situația Băncii într-o regiune îndepărtată de centrul speculațiilor pe de alta, ne-au dat posibilitatea să ajutăm comerțul și industria din regiunea Olteniei în așa fel ca să se resimtă aici mai puțin decât în alte părți, efectele crizei de numerar.

Pentru ajutorarea pieței am făcut uz, în anul acesta, și de creditul nostru la Banca Națională, căreia îi aducem pe această cale mulțumirile noastre pentru sprijinul ce ne-a dat.

Relațiunile cu străinătatea, deși foarte active, s'au menținut în cadrul operațiunilor ferme, acoperite anticipat și pentru contul a terțe persoane, necreind astfel pentru noi angajamente în monede străine.

Am făcut în anul trecut ca și în ceilalți ani amortizări importante cari împreună cu fondurile de rezervă constituie un element de siguranță în plus pentru viitorul Instituției noastre.

Iată acum, Domnilor acționari, mișcarea principalelor conturi pe exercițiul 1921.

S'au scontat 33530 efecte în valoare nominală de	Lei	257.723.318.60
S'au încasat și reescontat efecte " " " " " " " "	"	235 685.586.25
Conturi corente clienți s'au debitat cu	"	541.234 666 70
" " " " creditat " " " " " " " "	"	481 947.597.12
Conturi corente corespondenți s'au debitat cu	"	511.742.701.77
" " " " creditat " " " " " " " "	"	505.277.492.41
Depunători spre fructificare s'au creditat	"	173.886.757.81
" " " " debitat	"	147.156 118.57
Numerariul intrat în cursul anului 1921	"	936.019.157.39
" eșit " " 1921	"	941.425.141.81
Mișcarea Generală a conturilor a fost de	"	5 547.387.697.80
Beneficiul anului 1921 a fost de	Lei	21.296.852.51
din care scădem :		
Cheltueli de Administrație și impozite	Lei	5.992.323.45
Amortizare as/. imobilelor	"	1.192.166.01
Reescont anul 1922	"	1.550.788.90
	"	8.735.278.36
	"	12.561.574.15
se adaogă reportul din anul 1920	"	30.266.—
Beneficiul net	"	12.591.840.15

ce vă propunem a distribui conform art 69 din statute
în modul următor:

10% fondului de rezervă ordinar . . .	Lei 1.259.184.01	
iar din restul de lei 11 332 656.14 :		
5% tantiema Direcțiunei	" 566.632.80	
5% tantiema funcționarilor	" 566.632.80	
5% Casei de ajutor și pensii	" 566.632.80	
16% dividend acționarilor	<u>" 9.600 000.—</u>	Lei <u>12.559.082.41</u>
Beneficiu de reportat	"	32.757.74

Domnilor Acționari,

Vă rugăm să binevoiți a asculta raportul Domnilor Censori și a vă rosti
asupra următoarelor chestiuni aflate la ordinea zilei :

- 1) Darea de seamă a Consiliului de Administrație și raportul Censorilor.
- 2) Aprobarea bilanțului pe anul 1921, a Contului de Profit și Pierderi,
descărcarea Consiliului de Administrație de gestiunea sa și distribuirea benefi-
ciului conform raportului.
- 3) Alegerea a 3 censori și 3 censori supleanți.

Consiliul de Administrație.

BILANȚUL BĂNCII COMERTULUI

ACTIV

Incheiat la 31

Numerar în casă și disponibil la bănci		16.761.801	13
Portofoliu {			
Efecte de primit	78.883.046.90		
Efecte pt. garantarea ct. cr.	<u>42.168.444 30</u>	121.051.491	20
Conturi corente		166.708.513	14
Imprumuturi pe ipoteci și cesiuni		2.801.164	33
Efecte publice, acțiuni și participațiuni		44 035.754	20
Intreprinderi diverse		1.863.944	25
Imobile		10.000.000	—
Acționari		3.083.350	—
Conturi diverse		3 936.759	79
Garanții: efecte publice, mărfuri, ipoteci și cesiuni		18.828.972	55
Valori în păstrare și cauțiuni		9.595.427	—
		<u>398 667.177</u>	<u>59</u>

CONTUL DE PRO

DEBIT

Incheiat la 31

Cheltueli Generale și Impozite	5.992.323	45
Amortizarea imobilelor	1.192.166	01
Reescont 1922.	1.550.788	90
Beneficiul net	12.591 840	15
	<u>21.327.118</u>	<u>51</u>

SOCIETATE ANONIMĂ DIN CRAIOVA

Decembrie 1921

PASIV

Capital.	60.000.000	—
Fond de rezervă	55.756.406	91
Fond pentru ajutor și pensii	1.043 441	64
Depozite spre fructificare și conturi corente.	119 653 899	17
Angajamente pentru efecte reescontate	70.379 033	75
Depunători de efecte comerciale în gaj	42.168 444	30
Conturi diverse	7.098 928	22
Depunători de efecte publice, mărfuri, ipoteci și cesiuni	18.828 972	55
Depunători de valori în păstrare și cauțiuni	9.595.427	—
Reescont 1922.	1 550 788	90
Profit și Pierdere	12.591.840	15
	<u>398.667.177</u>	<u>59</u>

FIT ȘI PIERDERE

Decembrie 1921

CREDIT

Report 1920	30.266	—
Dobinzi și beneficii diverse	21.296 852	51
	<u>21.327.118</u>	<u>51</u>

Raportul Censorilor

CĂTRE

Adunarea generală a acționarilor din 30 Martie 1922

Domnilor Acționari,

Conform art. 66 din Statutele Societății noastre și prescripțiunilor Codului de comerț, avem onoare a vă face cunoscut că am examinat Bilanțul și Contul de Profit și Pierdere pe anul 1921, ce vi se supun spre aprobare de către Consiliul de Administrație, și le-am găsit conforme cu valorile și registrele societății.

Vă rugăm să binevoiți a le aproba și a descărca Consiliul de Administrație de gestiunea sa.

Censorii : { I. D. Gabroveanu
C. S. Prejbeanu
P. Verdeșeanu

